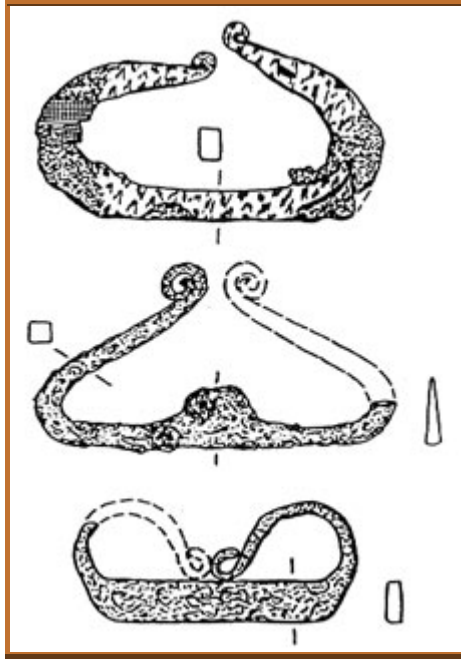

Tondeldoos met vuurslag en vuursteen – replica van een tondeldoos uit het begin van de 17e eeuw

Verschillende archeologische voorbeelden van vuurslagen.
Bron: Müller (1994)

Stalen vuurslag

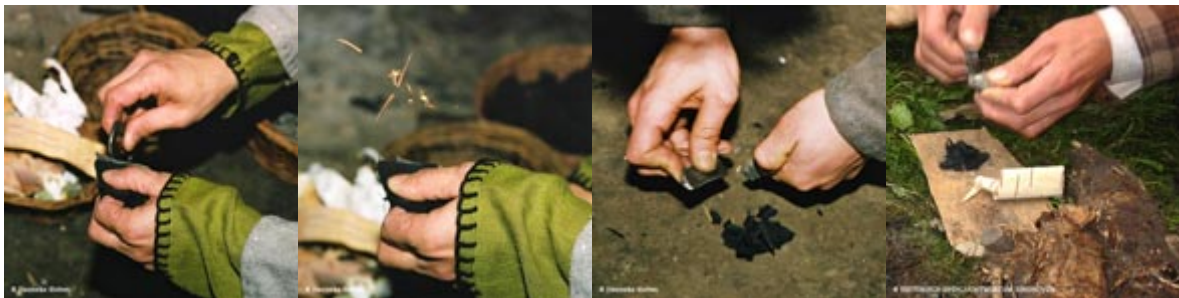
Het vuur maken met behulp van een slagijzer gaat als volgt: De tondel (verkoold lapje) wordt op de vuursteen gelegd, zodat de scherpe kant van de vuursteen en de tondel op elkaar liggen. Hierbij moet de tondel een klein stukje van de rand af gelegd worden zodat straks de steen geraakt wordt en niet de tondel. Nu houdt men in de ene hand de vuurslag vast, de gladde lange zijkant naar buiten.

In de ogen (de uiteinden) van de vuurslag kan je wijsvinger, duim en ringvinger houden. In de andere hand houd je de vuursteen vast, zó dat een (scherpe) zijkant bloot ligt. Men houdt de steen horizontaal, voornamelijk tussen gestrekte duim en wijsvinger. Houd nu de hand met de steen voor je en schamp als het ware met de vuurslag langs de steen, liefst over de gehele lengte

van de vuurslag; het is niet de bedoeling dat de steen aan stukken geslagen wordt, maar dat bij het raken van de steen kleine ijzerdeeltjes van de vuurslag losraken en verbranden. **De vonken** vliegen alle kanten op en, als het goed is, ook op de tondel. De vonk brandt zich dan meteen in de tondel in. Ontstaan er geen vonken, dan kan je proberen de steen onder een andere hoek te houden. Overigens kan je er ook voor kiezen **de tondel neer te leggen** (bijvoorbeeld op de grond) en de steen er tijdens het slaan vlak boven te houden.

Het maken van tondel: je neemt een lapje katoen. Gebruik een afsluitbare metalen bus waarin je in de deksel een gaatje slaat. Hierin doe je een lapje stof. Dit alles zet je nu op een vuurtje. Afhankelijk van het vuurtje zal na een tijdje de stof in de bus 'verkoold' zijn en is deze tondel klaar voor gebruik. Er is nu maar een klein vonkje nodig om deze tondel te laten gloeien.

Belangrijk: laat de bus goed afkoelen voordat je hem opent!

Bovenstaande tekst is afkomstig van het Historisch Openluchtmuseum Eindhoven

De door MOOSECAMP geleverde tondeldoos is een exacte replica van een Amerikaanse tondeldoos uit het begin van de 17^e eeuw. Europese immigranten brachten deze tondeldoos mee naar het nieuwe land.